

NINNA VESTERGAARD BRAÜNER

Godt nyt fra Esajas

Syv studier over
udvalgte kapitler

LOHSE BIBELSTUDIE

NINNA VESTERGAARD BRAÜNER

Godt nyt fra Esajas

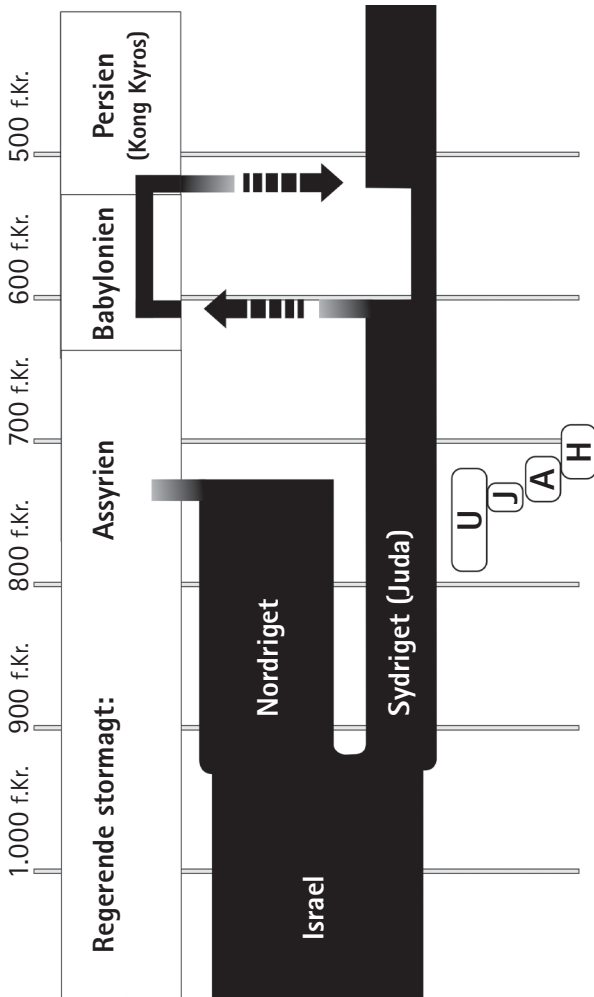
Syv studier over
udvalgte kapitler

BIBELSTUDIE

LOHSE

Indhold

- 4 Konger i Juda, mens Esajas er profet
- 5 Indledning
- 9 Studie 1: Esajas kaldes til profet og profeterer om et barn (Es 6; 7,11-17 og 9,1-6)
- 14 Studie 2: Fredsriget og lovsangen om Herrens frelse (Es 11 og 12)
- 18 Studie 3: Herrens herlighed åbenbares (Es 35; 40,1-11 og 41,1-5)
- 23 Studie 4: Herrens tjener kommer med lys og frelse (Es 42,1-9 og 49,1-6)
- 28 Studie 5: Herrens tjener på hårdt arbejde, ydmygelsen og ophøjelsen (Es 50,4-11, 52,13-15 og 53,1-12)
- 33 Studie 6: Nådeår og jubelår fra Herren (Es 55,1-9 og 61,1-11)
- 37 Studie 7: Den kommende herlighed (Es 65,17-25 og Es 66,1-24)
- 41 Om forfatteren
- 42 Egne noter
- 48 Oversigt over Lohse-bibelstudier 2021

Konger i Juda, mens Esajas er profet

Uzzija 767-740 (medregent fra 790)

Jotam 749-731 (medregent fra 750)

Akaz 732-716 (medregent fra 744)

Hizkija 716-686 (medregent fra 729)

Indledning

Esajas hører sammen med Jeremias, Ezekiel og Daniel til den gruppe, der kaldes de store profeter. Nogle mener, at Esajas ligefrem er den største af profeterne. Måske er han også den profet, der oftest bliver citeret i forkyndelsen og i Det Nye Testamente. Allerede i Es 1,1 fremgår det, at Esajas er profet, for han modtager det budskab, han skal forkynde, fra Gud. Esajas taler både Guds ord til folket i den aktuelle situation og om fremtiden. Han virker som profet på det tidspunkt, hvor Uzzija, Jotam, Akaz og Hizkija er konger i Juda (Es 1,1), dvs. i 700-tallet f.Kr. På det tidspunkt er Israel delt i Nordriget og Sydriget. Esajas virker i Sydriget og bor efter al sandsynlighed i Jerusalem.

Esajas' Bog kan inddeles på følgende måde:

Domsprofetier: Es 1-35

Historie: Es 36-39

Fredsprofetier: Es 40-66

Esajas kaldes for den evangeliske profet, fordi frelsen af nåde er så tydeligt et budskab gennem hele bogen. Bogen kaldes også for Esajas' evangelium.

Esajas har et rigt ordforråd. Han bruger mange billeder og ordspil, og der er tale om noget særligt i den hebraiske litteratur. Kritiske forskere har delt Esajas' Bog op i tre dele og mener, at forskellige forfattere står bag.¹ For Jesus og apostlen Johannes er der dog tale om én Esajas, når der citeres. Se for eksempel Joh 12,38-41.

---

1 *Lohses store Bibelleksikon bd. 1*, Fredericia: Lohse, 1998, s. 333-336.

Hensigten med »Godt nyt fra Esajas« er, at man kommer igennem alle kapitlerne i Esajas' Bog og derved får et værdifuldt samlet overblik – samtidig med at man nærlæser udvalgte kapitler. Desuden er hensigten, at man i bibelstudiegruppen drøfter og fortolker teksterne med henblik på, hvad indholdet betyder for os i dag.

Det vil være en fordel, hvis studiegruppedeltagerne inden gruppesamlingen har læst de kapitler, som knytter sig til det pågældende studie. Studiehæftet skitserer nemlig kun ganske kortfattet indholdet i disse kapitler. Forberedelsen kan med fordel suppleres med læsning af kommentarer til og fortolkninger af Esajas' Bog.

Tak til min egen bibelstudiegruppe for at have afprøvet studiehæftet og for værdifulde input til den videre bearbejdning af indholdet.

Ninna Vestergaard Braüner

Forslag til arbejdsform

TJEK IND

Inden I går i gang med dagens tema, kan I bruge nogle minutter på at etablere gruppens fællesskab. Begynd med lidt tid, hvor der er mulighed for at dele begivenheder med hinanden, som siden sidst har betydet noget særligt i jeres liv. Se også på, hvordan det gik med det, I eventuelt aftalte under »Tjeneste« sidste gang.

TILEGNELSE

Her gennemgås det aktuelle tema gennem læsning af hæftet og samtale om spørgsmålene.

TJENESTE

Hvilket konkret mål kan I ud fra jeres samtale sætte for tiden frem til næste gang? Er dette for personligt for jeres gruppe, kan punktet bruges til individuel eftertanke.

TILBEDELSE OG BØN

Her kan I slutte af med at bede sammen – både ved at snakke med Gud om det, teksten har givet jer lyst til at sige til ham, og ved at bede for de ting, I har snakket om.

Studie 1

Esajas kaldes til profet og profeterer om et barn

Studie over Es 6;

7,11-17 og 9,1-6

TJEK IND

Esajas' Bog indeholder mange trøstende og løfterige ord om frelse. I kan derfor glæde jer til en vandring gennem bogens mange kapitler. Måske kender I enkelte kapitler temmelig godt, men hvilke forventninger har I hver især til studiet af Esajas' Bog?

TILEGNELSE

Først i kapitel 6 fortælles der om Esajas' kaldelse til profet. Bogen begynder med, at Esajas i kapitel 1 taler om folkets synd og falske gudsyndelse, og han fortsætter i kapitel 2 med at beskrive den konkrete og meget alvorlige situation i Sydriget, hvor afguderne fylder. Samtidig peger teksten frem i tiden, hvor mennesket skal ydmyges, og Gud alene skal ophøjes (Es 2,11). I kapitel 3 hører vi om dommen over landets ledere og det kaos, der opstår i folket, fordi de handler imod Gud og trodser ham (Es 3,8). »Herrens spire til herlighed og ære«, som nævnes i kapitel 4, peger frem mod Messias, der skal komme (se fx også Es 11,1). Der peges på den »rest«, det vil sige de hellige, som Gud har rensset for al synd, og som skal frelses (Es 4,3). Kapitel 5 indeholder en sang om vingården, som er Israels folk (Es 5,7). Folket forstår ingenting (Es 5,13) og tager ikke ansvar.

Derfor lyder der seks veråb (Es 5,8-24), og Gud truer med fjendens angreb for at få folket i tale.

Kong Uzzija (se grafikken s. 4), som omtales i Es 6,1, blev konge i Juda efter sin far Amasja, da han kun var 16 år, og han regerede 52 år i Jerusalem. »Han gjorde, hvad der var ret i Herrens øjne«. Det gik godt, så længe han søgte Gud, men Uzzija fik mere og mere magt og var ikke længere tro mod Gud. Han gik ind i templet for at bringe røgelsesofre, selv om det var noget, Gud kun havde tilladt præsterne at gøre. Uzzija blev vred på præsterne, og han blev ramt af spedalskhed, som han levede med i en tilbagetrukket tilværelse til sin dødsdag. På grund af sin spedalskhed blev han ikke begravet sammen med de øvrige konger (2 Krøn 26).

Læs Es 6,1-13

Esajas kaldes til profet, det vil sige til at være Guds talerør. Men han synes ikke lige, det er ham. Han kan da ikke være profet. Han er jo en synder.

- Prøv med egne ord at beskrive, hvad der sker i Es 6,1-7. Hvorfor gør Gud (gennem en seraf) og Esajas, som de gør?

Gud spørger, hvem han skal sende med sit budskab til folket. Nu svarer Esajas overraskende nok med det samme, at han gerne vil være profet og gå med budskabet.

- Hvad er der sket med Esajas?
- Læs om Jeremias' kaldelse til profet i Jer 1,4-14. Hvilken forskel er der på Esajas' og Jeremias' reaktion? Hvad skyldes denne forskel?

Det domsbudskab, som Esajas sendes til at forkynde, er citeret i Mark 4,12 i forbindelse med lignelsen om sædemanden.

- Es 6,9-10: Hvad indebærer Guds dom over det folk, der så længe har vendt det døde øre til hans ord?

Es 11-13: Naturligvis spørger Esajas om, hvor længe den situation skal vare. Han får det svar, at alt skal totalt ødelægges. Håbet er den stub, som bliver tilbage, og som er hellig sæd.

- Hvad mon Esajas forstod ved »stubben«?
- Når vi tænker på situationen i Danmark eller i verden, hvad skal vi så forstå ved, at »der bliver en stub tilbage«?

Akaz bliver konge (Es 7,1) og regerer 732-715 f.Kr. Kongerne i naborigerne angriber Jerusalem, men kan ikke indtage byen. Herren siger til Esajas, at han skal fortælle kong Akaz, at Gud er med ham og folket. Derfor skal han ikke være bange.

Læs Es 7,11-17

- Hvorfor vil kong Akaz ikke bede Herren om et tegn?

Gud vil selv give et tegn: Der skal fødes et barn med navnet Immanuel, som skal leve af tykmælk og honning, altså leve et helt almindeligt liv. Er Immanuel en søn, der snart skal fødes i Sydriget, eller gælder løftet mange år ud i fremtiden?

- Hvem er Immanuel (se Matt 1,22-23)?

I resten af kapitel 7 skildres det i fire billeder, hvordan det vil gå Sydriget Juda, hvis de ikke holder fast ved Herren. Gud er med dem, der holder sig til ham.

Esajas får i kapitel 8 besked på, hvad han i to præsters nærvær skal skrive. Esajas får en søn, hvis navn betyder »hastigt bytte, hurtigt rov«. Det fortæller, at Aram (Syrien) og Nordriget Israel vil blive underlagt Assyrien (som var datidens supermagt) og dermed ikke længere være en trussel for Sydriget Juda. Det mørke, der hersker over landet, skal forsvinde (Es 8,23), hvilket fører over til kapitel 9.

Der skal komme et lys.

Læs Es 9,1-6

- Hvad er det for et lys, som skaber så meget glæde? (Se fx Matt 4,12-16; Luk 1,76-79 og Joh 8,12).
- Hvilken betydning har det, at Matthæus citerer Esajas' Bog?
- Hvad betyder de navne, der bruges om den søn, der bliver født: »Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste«? Hvem er sønnen, og hvad er det for en fred, der omtales?
- Hvordan lyser dette lys for dig og dit menighedsfællesskab?

Kapitel 9 afsluttes med en beskrivelse af den alvorlige situation i landet. Herren har igen og igen forsøgt at få folket i tale, men de vender ikke om til ham. Guds vrede hviler over dem som følge af deres ulydighed.

TJENESTE

- Hvem kalder Gud i dag til at være profet/forkynder/missionær/vidne?
- Hvad er forudsætningen for at kunne være i Herrens tjeneste?

TILBEDELSE

Lav en opsamling på de vigtigste pointer i dette studie. Hvad har især talt til dig/jer? Hvad er der grund til at takke for? Brug eventuelt dette i jeres bøn.